

Có thể cuối cùng Mỹ sẽ bán cho Đài Loan những máy bay chiến đấu mà hòn đảo này mong đợi trong suốt hơn 10 năm qua. Đối với Bắc Kinh, thỏa thuận mua bán vũ khí này sẽ là một cú sốc chính trị hơn là một đòn giáng quân sự.

Theo các nguồn thông tin, các quan chức trong chính quyền của Tổng thống Mỹ Donald Trump đã ngầm chấp thuận yêu cầu của Đài Bắc về việc mua hơn 60 chiếc tiêm kích F-16 do hãng Lockheed Martin của Mỹ sản xuất. Nếu được thực hiện, đây sẽ là thỏa thuận mua máy bay chiến đấu đầu tiên giữa Mỹ và Đài Loan kể từ năm 1992.

Mỹ chắc chắn sẽ tiếp tục kích thích mọi vấn đề có thể làm thay đổi cán cân quân sự trong bối cảnh sức mạnh quân sự của Trung Quốc ngày càng tăng lên, những động thái này sẽ phát đi tín hiệu rõ ràng về mối quan hệ giữa Mỹ và Đài Loan. Wu Shang-su, một nhà nghiên cứu làm việc tại Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế S. Rajaratnam ở Singapore, nói: "Đối với Bắc Kinh, đây sẽ là một cú sốc lớn. Tuy nhiên, đó sẽ là một cú sốc chính trị hơn là cú sốc về mặt quân sự. Giống như là: 'Ồ, Mỹ không quan tâm Trung Quốc nữa'".

Không những thế, thu nhập mua bán máy bay chiến đấu giữa Mỹ và Đài Loan sẽ được thúc đẩy hơn nữa là một trong số rất nhiều động thái thể hiện sự ủng hộ của Mỹ đối với hòn đảo này trong những tháng gần đây, ngay trong bối cảnh Tổng thống Trump và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình sắp đi tới một thỏa thuận nhằm chấm dứt cuộc chiến thương mại giữa hai nước.

Mỹ cũng đã điều chỉnh chiến lược đi qua eo biển Đài Loan và tiếp đón lãnh đạo Đài Loan - bà Thái Anh Văn - khi bà quá cảnh tại Hawaii khi tuấn trình. Những điều này đã làm dấy lên sự phẫn nộ tại phía Trung Quốc - quốc gia tuyên bố rằng những động thái như vậy là "cực kỳ nguy hiểm".

Một mặt lớn nữa là trên nên quan tâm hơn tại Đài Loan sau khi xuất hiện những lời kêu gọi ở Washington rằng "toàn bộ chính phủ" cần nỗ lực ngăn chặn Trung Quốc vượt qua Mỹ trong lĩnh vực công nghệ và quân sự.

Không ai nào có thể cảm nhận được sự chuyển dịch sức mạnh rõ ràng như ở Đài Loan - hòn đảo 23,6 triệu dân mà Trung Quốc luôn muốn giành quyền kiểm soát cho dù đã 70 năm chia tách. Trong hai thập kỷ qua, Trung Quốc đã dùng sức mạnh công nghệ của mình để đầu tư lớn vào vũ khí quân dụng hàng không, xây dựng một lực lượng hải quân xếp hàng thứ hai và triển khai dọc theo đường bờ biển các tên lửa có khả năng tấn công các mục tiêu ở Đài Loan.

Trong năm 2017, chỉ tiêu quốc phòng của Trung Quốc đã tăng gấp đôi so với năm 1997 và gấp 23 lần Đài Loan.

Scott Harold, giám đốc của Trung tâm Chính sách châu Á-Thái Bình Dương của Tập đoàn RAND, cho rằng những chi tiết về F-16 mới sẽ "không làm thay đổi cân bằng khả năng quân sự của hai bên Eo biển, cũng như cũng không thổi phồng mối đe dọa mà Trung Quốc đang tạo ra đối với Đài Loan". Tuy nhiên, ông nói: "Đài Loan sẽ tiếp tục đầu tư vào tên lửa, chiên tranh điện tử, mìn, những vũ khí truyền thống tiên tiến và những khả năng để tham gia chiến tranh phi đối xứng nhằm răn đe, và nếu cần thiết là đánh bại, bất kể loại lực nào của Trung Quốc nhằm ép buộc Đài Loan phải thông nhượng với Trung Quốc".

Trong một báo cáo năm 2016, các nhà phân tích của RAND đã từng đánh giá rằng những tên lửa đến đến tầm ngắn tầm vi của Trung Quốc có thể "vượt trội nhiều hơn các máy bay chiến đấu chính của Đài Loan và với các bên phá hủy tốt hơn" máy bay chiến đấu đang đầu tư trong đó, nếu xảy ra một cuộc xung đột. Còn những máy bay đang bay trên bầu trời sẽ phải đối mặt với các phi công Trung Quốc đang lái những máy bay như J-20 - máy bay tàng hình "thực hiện nhiệm vụ" vốn được coi là đối thủ của những tiêm kích hiện đại F-22 và F-35 của hãng Lockheed.

Mặc dù vậy, thỏa thuận bán máy bay F-16 cho Đài Loan sẽ thể hiện một bước chuyển của Mỹ, quốc gia có nghĩa vụ bán "vũ khí có tính chất phòng ngừa" cho Đài Loan theo hiệp ước Quan hệ Đài Loan 1979.

Các đối tượng thông tin Mỹ kể từ Bill Clinton đã nhiều lần tiếp tục yêu cầu của Đài Loan về việc mua thêm máy bay chiến đấu mới và những hệ thống vũ khí tiên tiến khác - đồng thời có thể chấp nhận Bắc Kinh. Năm 2011, chính quyền của cựu Tổng thống Barack Obama chủ động ý nâng cấp những chi tiết F-16 để của Đài Loan.

Trong chuyến thăm Hawaii hôm 27/3, Bà Thái Anh Văn đã nói rằng một thỏa thuận mua máy bay chiến đấu mới sẽ "cũng có đáng kể khả năng trên không và trên biển của Đài Loan, làm tăng nhu cầu chi tiêu và thể hiện với thế giới cam kết của Mỹ đối với việc bảo vệ Đài Loan".

Những chi tiết F-16 mà Đài Loan yêu cầu mua được quảng cáo là loại máy bay chiến đấu thực hiện tiên tiến nhất trên thế giới, được trang bị radar và hệ thống điện tử hàng không hiện đại nhất, mặc dù mẫu F-16 nguyên bản đã có từ hơn 40 năm nay.

Nhông máy bay chiên ðu mâi này sô giúp ài Loan ðáp trô các sô cô ðiên ra hàng ngày nhô các cuôc xâm nhôp vào không phôn nhông chôa ðôn môc ðôn tûi chiên tranh, và giúp thu thôp các ðô liôu trong các cuôc tuôn tra thôông kô.

Trung Quôc ðã phôn ði ðông thái Mô sô bán F-16 cho ài Loan. Bô Ngoâi giao Trung Quôc nói rông Trung Quôc ðã gô công hàm "phôn ði môn nh m" tûi phía Mô, trong khi ðó, Bô Quôc phòng côn nh báo rông ðông thái này sô làm trôm trông thêm tranh cãi vâ viôc ôô Lôc và ài Loan ðu là môt phôn côa "môt Trung Quôc".

Trong môt buô hôp báo ngày 28/3 tûi Bôc Kinh, ôô tá Wu Qian nói: "Bôt kô lô i nói hay hành ðông nào phá hoâi chính sách Môt Trung Quôc ðu ðông nghôa vâi viôc làm lung lay nôn tông mâi quan hô Trung-Mô, không phù hôp vâi nhông lô i ích cô bôn côa Trung Quôc và Mô, và công côc kô nguy hiêm".

Thôa thuôn bán F-16 mâi cho ài Loan có thô là nhôm kiôm tra giô hôn cuô cùng côa Trung Quôc. Ông Tôp Côn Bình sô phô quyôt ðôn nh liôu ông có ðám môo hiêm thôa thuôn thôông mâi côa ông vâi Trump hay thôm chí châm ngò môt cuôc xung ðôt giôa hai côông quôc quân sô môn nh nhôt thô giô nhôm ngôn chôn viôc Mô bán vâi chôc chiôc máy bay chiên ðu cho ài Loan hay không.

Trong môt ðiên biên khác, Mô tû chô i yêu côu côa ài Loan vâ viôc mua tiêm kích F-35. Không chô bô i loô i máy bay ðôt ðô này sô trô thành gán nhông cho ngân sách quôc phòng côa ài Loan, mà môt thôa thuôn mua loô i công nghô quân sô hiên ði nhôt côa Mô sô khiên Trung Quôc nôi giôn.

Feng Shih-kuan, ngôô ðông ðu cô quan quôc phòng trong chính phô côa bà Thái Anh Vôn tûi tôn tháng 2/3018 và hiên làm viôc tûi Viôn nghiên côu An ninh và Quôc phòng ô ài Bôc, nói: "Viôc có ðôc F-16 vôn là ðiôu tôt hôn ði vâi ài Loan. ài Loan sô không buôn phiên chút nào nôu không có F-35".

Theo “ [Bloomberg](#) g”

Hùng Sơn (gt)